Stromořadí ve městech mají obrovskou hodnotu a nezastupitelné místo. Ministr Hladík chce posílit jejich ochranu

31.10.2023 - | KDU-ČSL

„Je nepřijatelné, že stromy kácíme a nesázíme za ně nové. Živá zeleň pomáhá městům a jejich obyvatelům za jakéhokoli počasí, samozřejmě nejvíc v době veder. Proto pracujeme na tom, aby se to změnilo, což je vzhledem ke klimatickým změnám stále naléhavější. Města musí být i v budoucnu příjemná pro žití. To je důvod, proč stromořadí musí mít ochranné pásmo stejně jako elektřina, vodovod nebo plynovod," komentuje záměr novely zákona o ochraně přírody a krajiny pro vyšší ochranu dřevin ministr životního prostředí Petr Hladík (KDU-ČSL) a dodává: „Stromy a stromořadí přeci mají mít stejnou ochranu jako jiná infrastruktura, jako vodovod či plynovod. Do uličního profilu se musí vejít vše, co má nenahraditelnou hodnotu."

Ochrana městských stromořadí
Městská zeleň, zvláště velké vzrostlé stromy, jsou zásadní pro zajištění stínu a chlazení v horkých dnech, protože zachytávají prach a tlumí hluk. Ministerstvo chce skrz připravovanou novelu posílit kompetence obcí jako správců zeleně, aby měly možnost pečovat o stromy především tam, kde přinášejí jejich občanům největší užitek.

Stává se poměrně často, že bez vědomí obcí jako správců veřejných stromořadí probíhají kolem stromů neodborně prováděné výkopy, které naruší kořenový systém. Strom pak začne postupně odumírat zevnitř a stane se pro své okolí nebezpečným, aniž by si toho někdo mohl všimnout. Zásahy do ochranného pásma stromořadí na veřejných prostranstvích by tedy do budoucna byly možné pouze se souhlasem a za podmínek stanovených obcí.

„Novela zákona o ochraně přírody a krajiny pro ochranu stromů je od Ministerstva životního prostředí skvělým krokem. V Jihlavě se dlouhodobě snažíme o zvýšenou ochranu stromořadí, protože právě ony jsou na mnoha místech nenahraditelnou zelenou páteří měst, a také využíváme finančních náhrad tam, kde nelze efektivně realizovat náhradní výsadby. Například u velkých projektů investor na základě smlouvy odvede odpovídající částku do ekologického fondu města. Tyto peníze jsou pak účelově vázané právě na výsadbu dřevin, péči o ně nebo na ošetření stávajících vzrostlých dřevin. Má to dva efekty – při přípravě projektů investoři přemýšlejí více o tom, které dřeviny je opravdu nutné pokácet a které je možné zachovat a současně pak město prostředky věnuje opět výsadbě a péči o nové stromy. Právě tyto kroky má novela zákona zahrnout, a to bude naprosto zásadní pro mnohé další obce, které jsou ve složitější situaci a při prosazování tak budou mít oporu v zákoně," uvedl Petr Piáček, radní města Jihlavy.

Nová pravidla pro kompenzace za kácení
Společně s vyšší ochranou uličních stromořadí hodlá ministerstvo zavést také transparentní pravidla kompenzací za kácení stromů pro stavebníky, aby je motivovalo k důkladnému zvážení rozsahu kácení, případně k provedení náhradní výsadby v blízkém okolí stavby.

„V rozhodování o kácení stromořadí by podle chystané novely měla být zachována jednoduchá hierarchie priorit. V první řadě by měla být stromořadí zachována a nekácena, pokud to nelze, pak

by měly být stromy s náležitou péčí nahrazovány v daném místě, případně v jiné vhodné lokalitě. V nejzazším případě budou moci stavebníci kompenzaci za pokácené dřeviny poslat do speciálního fondu obce. Vybrané peníze budou obce moci použít na zajištění péče o stávající stromy či novou výsadbu," vysvětluje ministr Hladík s tím, že podobný princip funguje například v Rakousku.

Návrh změn nyní ministerstvo konzultuje s odborníky, zástupci hospodařících subjektů i dotčenými resorty. Během podzimních měsíců zahájí oficiální projednávání tak, aby návrh změn mohl být v prvním pololetí 2024 předložen vládě a následně Poslanecké sněmovně.

Tématu posílení ochrany stromů ve městech se bude věnovat nadcházející konference pro zástupce měst a obcí, která proběhne ve středu 1. listopadu 2023 od 13 hodin v prostorách pražského Divadla v Dlouhé. Konferenci pořádá Nadace Partnerství u příležitosti slavnostního vyhlášení vítězů letošního ročníku celostátní soutěže Adapterra Awards. Předávání se zúčastní mimo jiné i ministr životního prostředí Petr Hladík.

https://www.kdu.cz/aktualne/zpravy/mzp-stromoradi-ve-mestech-maji-obrovskou-hodnotu-a